

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 95g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 93
din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului
cu privire la transformarea cotelor-părți valorice
din proprietate comună în fracție sau procente

CHIȘINĂU

12 octombrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 2 august 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 octombrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, ridicată de avocatul Alexandru Șaban, în dosarul nr. 3-38/16, pendinte la Judecătoria Strășeni.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 2 august 2016 de către Dumitru Mîrzenco, judecător în cadrul judecătoriei Strășeni, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. În procedura judecătoriei Strășeni se află spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de S.C., prin care s-a solicitat obligarea Procuraturii Strășeni de a interveni în anularea unei decizii emisă de consiliul local al s. Vorniceni.

4. În baza Hotărârii Guvernului nr. 93 din 9 februarie 2009, Consiliul local al s. Vorniceni a emis Decizia nr. 1/19 din 8 aprilie 2015 „Cu privire la aprobarea listei persoanelor coproprietari ai bunurilor agricole proprietate comună pe cote-părți” prin care a fost stabilită lista coproprietarilor unor terenuri agricole deținute de S.C. împreună cu alte persoane, iar terenurile deținute în coproprietate au fost transformate în cote-părți valorice în fracție sau procente.

5. La 5 iulie 2016, avocatul Alexandru Șaban a ridicat excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente.

6. Prin încheierea din 19 iulie 2016, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 39

Dreptul la administrare

„(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor.

(2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 102

Actele Guvernului

„[...]

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea

cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente (M.O., 2009, nr. 30-33, art. 128) sunt următoarele:

„Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente (se anexează).

2. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Ministerul Administrației Publice Locale, Agenția Relații Funciare și Cadastru și autoritățile administrației publice locale de ambele niveluri:

a) va selecta, în termen de o lună, trei localități pentru implementarea prevederilor sus-numitului regulament în cadrul a trei proiecte-pilot;

b) va implementa, în termen de șase luni, în localitățile selectate proiecte-pilot de aplicare a prevederilor regulamentului nominalizat;

c) va elabora și, după caz, va prezenta, propuneri de modificare a cadrului normativ în vigoare.

3. Lucrările de identificare a bunurilor imobile agricole, pentru înregistrarea lor ulterioară, vor fi finanțate din contul și în limita alocațiilor aprobate în acest scop în bugetul de stat.

4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei și Comerțului vor acorda suportul consultativ necesar comisiilor de transformare a cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul menționează că aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru alte localități, decât celor trei selectate în temeiul acesteia, contravine prevederilor Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

10. De asemenea, autorul susține că prevederile actului normativ contestat încalcă dreptul la administrare și proprietate, consfințite de articolele 39 și 46 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în speță a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Alexandru Șaban în dosarul nr. 3-38/16, pendinte la Judecătoria Strășeni, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie Hotărârea Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente.

16. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 39, 46 și 102 alin. (1) din Constituție.

17. Curtea reține că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate.

18. Totodată, Curtea subliniază că, potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată și să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele.

19. Astfel, cu referire la invocarea pretinselor încălcări, Curtea constată că autorul sesizării nu a motivat incidența normelor constituționale asupra prevederilor contestate.

20. Curtea menționează că autorul excepției, invocând încălcarea normelor constituționale, în esență a elucidat aspectele faptice ale litigiului aflat pe rolul instanței de judecată.

21. Curtea reține că aspectele abordate în sesizare se referă la modul de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 la situația concretă.

22. În contextul celor menționate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 93 din 5 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, ridicată de avocatul Alexandru Șaban în dosarul nr. 3-38/16, pendinte la Judecătoria Strășeni.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 12 octombrie 2016

DCC nr. 70

Dosarul nr. 95g/2016